

Ʋɔl e lel ek'awɔɔ Kolɔs eyɔ

Ów ek'it eke wɛl k'uw any

Kolɔs el Azi Miner ec'eb nyam. Yefenyina em a, Azi Miner any Turki em. Kolɔs lel Efes ab a, ow owl es kilo ekɔ lew. Legɔ ab em eke Ʋɔl any Efes a, Kolɔs eci ɔɔɔɔɔɔɔɔ nyam eke wɛl b'esɔ Epafras, oc in ec'omn a elu Jesu em, etɔ Ʋɔl yegm'n low. Eke l'ewl meny n'im Kolɔs a, li sigm Nyamel es yogɔ. Ʋɔl ɔɔɔɔɔɔɔɔ na Kolɔs e Nyamel a eci, legɔ a eke Epafras ow etɔn'n sobel em eke li k'om ow ów a.

Kolɔs eyɔ bi kok el obi e sinyam a e nuɔ igɔ e low ari at em. El eci sinyam nuɔ igɔ ebr ab em, wɛl bi yegm el eke abɔ a feɔ eke b'ɔɔ agɔ am iririr Nyam ab a, es -l'ɔɔ etɔ ow it eke wɛl k'igɔ el nuɔ. Low yegm ikɔ na am wuwlm Amani Mamn ec'a eke wɛl am yegm Nyam ec'agɔ eke any Kolɔs ab ab. Ow sosiem a, agɔ beb am yegm agɔ low dad eke Jesu in el abɔ ejec'ab em e nyam ek'in ɔny abusu. Ʋɔl am yegm el eke Krist agb akm low feɔ, etɔ in ɔny ce n'ɔny es ew wus na ec'abɔ feɔ af. Agɔ a, el e low yegm ab em, am dad yej'eke Nyam e nuɔ igɔ senyn a, in any ów beb eci elum em, ese: likr es ubr af, seɔɔ beb ec'ɔsu af, ob ij beb ec'ɔny lele mar beb ec'ɔny em ab. Ʋɔl am elu ɔkm eke ow'n elm eɔɔ ec'ów eke in bi kok ab em ow e sel etɔ a in ánm, etɔ emeny n'am dad agɔ a feɔ eke k'ewl meny ler Jesu ce eke in em wɛl b'ɔɔ ɔmn ke wɛl b'etɔ sel a.

Lel a ec'uwɔ em a, Ʋɔl am ɔm agɔ ów dad kretien ec'es an mamn eke k'ɔny Nyamel em, agɔ em ec'eb ir em lel in ec'akɔ em ab.

Esɔɔ

1 ¹Ʋɔl, eke Nyam ec'erur em, el Jesu Krist ec'erm es lel ey lisijim Timote ab, am awɔ ²Nyam ec'agɔ ek'ir Kolɔs baɔɔ, ke el meny nyam em ec'ey lisijimel eke okr af Krist em a lel. Ke Nyam ey Es éɔɔ ɔny ɔwɔ ke ɔɔ ɔny erm es ey.

Ʋɔl am ɔny Nyam bia

³Seɔɔ feɔ si b'elu Nyam ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ec'Es bia eke si bi ɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔny ec'a, ⁴anke wɛl dad ey s'iri ɔny ec'omn ek'ɔny Jesu Krist em lel ɔny ec'erur ek'ɔny agɔ feɔ ek'el Nyam ec'agɔ a ec'ab ab e low. ⁵Eke low menyembri nyam ec'amani ek'el Amani Mamn, ɔɔ es ow ɔny ogɔ a, ɔny, irir low yec'a eke Nyam bebɔ ew ɔny es afr a; etɔ ɔny ec'omn lel ɔny

ec'erur ab ucu low eku ikŋ na ɔny es. ⁶Amani Mamn a am eb es etŋ am ɔsu ey wus nimum af, es'eled eke n'am kokr ɔny ec'araŋŋ legŋ a etŋ eke ɔgr es irir Nyam ec'ɔwɔ a e low, ke uwr ob tasi eke l'el ab any a. ⁷Epafras ek'el ey e juma kok em e lawl eke s'erur senyn senyn a anake yeŋm ɔny low ikŋ na a; n'am usr ey usu li kok juma ese Krist e juma kok es nimum tasi af; ⁸n'ɔŋ ey ɔny ec'Abŋ Lala ec'erur ek'ɔŋ ɔny a ec'amani.

⁹Na sosiem anake ey yeji, legŋ a etŋ eke s'iri wel dad ey ɔny e lís e low a, seŋŋ feŋ s'am ŋɔŋŋ Nyam s'ɔŋ ɔny a. S'am ibrm Nyam eke li k'ɔŋ ɔny uwr in ec'erur tasi ab any, nuŋ em ɔny feŋ lel sewr feŋ ek'in ec'Abŋ a b'ɔŋ ɔny ab em. ¹⁰Ow b'ow ɔŋ etŋ b'ow ɔny es an eke b'usr Es Kɔtɔkɔ sos etŋ b'ow kokr seŋŋ feŋ yec'eke b'akpl'l sos em a. B'ow kokr ów amamn feŋ etŋ b'ow iman anym eci, ɔny eci Nyam ec'any uw ab em. ¹¹S'am ibrm Nyam eke k'ucu ɔny ɔny es low low feŋ em in ec'anygbel ec'abusu ab em, yec'etŋ k'ɔtur inymm es kikri, ke ɔny erm susu low eku em. ¹²Èlul Es Nyam bia sos em iŋ em: in eke n'ɔŋ ɔny abusu eke k'eŋan ów a feŋ eke li bebŋ l'ew es afr ec'usuayl ab em, aŋŋ a ek'el in ec'a ec'a. ¹³N'ɔny l'oc ey es ncebŋ ec'abusu ab em etŋ l'oc l'elu ey in ec'Iy e l'erur a ec'es ew ab em. ¹⁴Jim em anake li ɔŋ ey low ŋuŋ em, ke l'oc ey e sikpl a yeji l'ap ey a.

Krist ec'ej eke wel ɔcu

¹⁵Krist el Nyam eke wel éknm a e meny ewr.

L'el Liy krekre ek'anŋ mob mob feŋ eke Nyam kok a e ŋuŋ af,[†]

¹⁶aŋke in em Nyam ecr kok ob feŋ ek'anŋ afr lele wus af aŋa ab a:

mob e wel b'ékn lele yec'eke wel éknm ab,

lec feŋ, es akm feŋ, es ew feŋ lele abusu feŋ ab.[†]

Nyam ecr in em kok feŋ in eci.

¹⁷Krist ikŋ anym anŋ gbuŋ etŋ ob feŋ anŋ,

etŋ in em ob feŋ ɔtu inym es el e susu a.

¹⁸Krist eci sos megl el Nyamel

etŋ in obi l'el ow e nuŋ.

Krist el nuŋ ɔb, l'el Liy krekre eke wel ew,

etŋ l'el krekre ec'egŋ ek'igb aŋŋ ek'uw ab em,

yec'etŋ ke l'él krekre n'anŋ mob feŋ e nuŋ af,

¹⁹aŋke Nyam erur eke k'ir Jim em nimum,

²⁰etŋ l'erur yej'eke li k'ecr Jim em

l'okr wus nimum ec'aŋŋ em Jim eci.

Jim eci mebl a ek'ok es olikŋ af ab em,

Nyam ew erm es ey es wus af aŋa lel afr ab.

† **1.15** Bèbmŋ Nyandre 8.22-31; Jan 1.1-3. † **1.16** Akr lew nɔhɔn am lulm jebŋ e sabusu eke wel éknm, ke aŋŋ beb bi tutr eke sabusu amua idr wus ec'ow lele aŋŋ em e mob ab, ke el -li b'iŋŋ nuŋ a. Bèbmŋ Kolɔs 2.8, Galat 4.3 lele ow ec'akr otar ab ab.

²¹Ɔny Kolɔs eyn, ɔny yeji legɛ eke ɛc ab ɛm a, kpabr es Nyam e lɛs, eel in ec'efnu ów enɔɔ a eke b'ɔnyɔn ow e tutr ke bi kokr a sɔsiɛm eci. ²²Gbɛkɔ legɛ na ɛm, Nyam ɔny okr ɔny ɛm in ab, Jim e sos megl ɛm e luw a ek'uw olikɛ af ab ɛm, yec'ɛtɛ ke ówr in ec'any af ɛsɛ agɛ lala, agɛ ek'ɔnym low ɔbr, ke abr ɛnym anm lɛs af. ²³Gbɛkɔ ow it eke k'inymn es kikri ke ɟr lɛc ɔmn ɛm. Ke kí kpabmn es Amani Mamn a e lɛs, aɔke l'el low eke s'am ɔmn. Ɔny, irir in e low, aɔke wel ɔb amani a ok agɛ a feɔ ek'anɔ wus af aɔa a, ɛtɛ ɛm Pɔl, m'el ow e juma kok ɛs.

Pɔl e juma ek'it e ki kok Nyamel eci

²⁴Sica sos ɛm am inɔm eke m'am m'ij ɔny e gbɛ. Tasi ɛm a, ɛm obi ɛm a, ɛbɛn m'anɔ ɛm m'am m'ij Krist e gbɛ ek'ij in e sos megl a ek'el Nyamel ec'a. ²⁵M'el Nyamel e juma kok ɛs, aɔke ow el juma eke Nyam abul'm eke mi ki kok ɔny eci: l'abul'm eke mi k'ɔb in ec'amani a ɛsɛ elɛl ek'ow it ab af. ²⁶Odad a eke el low eke lɔl es god'ɛtɛ ɔwɔɔɔ ec'any af, ke legɛ na ɛm, Nyam ɛlu ɔkm kpata yegm agɛ a eke el in ec'a. ²⁷Nyam erur eke ki yegm ɛl -l'uw low na eke lɔl es ab any, ke el ob ɔny lele low ɔɔɔ ab, eke li bebɔ l'ɛw es agɛ feɔ ec'a. ɛtɛ kin low a eke lɔl es a: Krist anɔ ɔny ɛm ɛtɛ n'ɔɔ ɔny ɔnyɔn ɔmn eke ɔny yeji b'ow ɛɔan Nyam ec'anygbɛl a. ²⁸Ow sɔsiɛm, s'am ɔb Krist ec'amani s'ok ɛɔɔ feɔ. S'am ɛwar ɛtɛ s'am yegm ɛɔɔ ɛɔɔ low sewr feɔ ɛm, yec'ɛtɛ ke ɛɔɔ feɔ ɛy ɔkm Nyam ec'any af ɛsɛ ɛɔɔ eke uw low feɔ any Krist ab ec'af okr ab ɛm. ²⁹Na sɔsiɛm m'am kok juma, ɛtɛ m'am dogɔɔ low Krist e lɛc a ec'abusu a ek'anɔm ɛm ab ɛm.

2 ¹M'erur eke k'uwɔ gbɛ e m'am ij ab any low na eke m'am dogɔɔ ɔny ec'ab ɛm, ɔny lele Laodise ec'agɛ ek'ub nawɛ a lele agɛ ejec'a feɔ ek'uwɔm im any nyamn ɛm ab ab. ²Tasi ɛm a, m'am erur eke -li k'ɔny ɛrm susu iy ɛl ɛrm ɛm gbɔɔ ke -l'okr af erur ɛm, ke nuɔ ɛm ɔny iy ɛl ɛm gbɔɔ yec'ɛtɛ ke -l'ɔtu -l'uw Nyam e low eke lɔl es ab any. Low a eke lɔl es a el: Krist, ³eke in ɛm ob ɔny ɛsɛ sewr af lele low any uw ab lɔl es a.

⁴M'am dad ɔny low na yec'ɛtɛ ke kí yebmn ɛɔɔ kaka feɔ ejum ɔny sodad ebl amamn e dad ɛm. ⁵Eke m'anm ɔny ab sos megl ɛm yeji, m'anɔ ɔny ab ow tutr ɛm, ɛtɛ m'ɔny sos ɛm inɔ ek'ɔnyɔn ɛrm susu inymn es kikri usu nyam Krist ec'ɔmn ek'ɔnyɔn ab ɛm.

ɔnymn es kikri ɔmn a eke wel yegm ɔny ab ɛm

⁶Ow sɔsiɛm, eke ɛɔɔ Jesu Krist ebr ɛsɛ ɔny ɛs Ɔɔɔɔ af a, iir ɛb af okr ɛm in ab. ⁷Ɔkr min in ɛm, úsr ɔny ec'owr anɔ a in af. Segɛ feɔ ɔnymn es kikri ɔny ec'ɔmn ab ɛm, ɛsɛ elɛl eke wɛl yegmn ɔny ab af, ke ɛlul Nyam bia segɛ feɔ.

⁸ɛwr ɛrm, ɛɔɔ kaka ɔtum eke k'ɔny ɔɔɔɔ ɔny meb agɛ e sow tutr yadɔ ab ɛm. Ow el yadɔ ɔny eke low kaka anm ɛm, ke b'ɛɔɔ lɛc agɛ ɛm ec'ow kok ɛm, wus aɔa e sabusu e lɛc ɔɔɔ,† ke elm Krist ec'a. ⁹Nyam in nimum a, l'ir Krist e

† 2.8 ɛkn Galat 4.3 ec'akr otar a.

sos megl ab em. ¹⁰Etɛɛ ɔny nimum a eɣan Krist ec'owr anɛ e low feɣ, in eke l'el es ew eke anɛ es ew feɣ lel abusu feɣ eke wel éknm a e nuɣ af a.

¹¹Krist ab ec'af okr em anake wel ubr ɔny likr es a, etɛɛ likr es ubr ikɛ na elm eɣɛ ec'abu em ec'eke kok. Kɔ likr es ubr ek'anɛ Krist em ow, ke ɔny low a eke b'itr elu ey low ɛɛɛ em a oc es. ¹²Tasi em a, leɣɛ a eke wel ok ɔny mij nuɣ a, yogɛ etɛɛ uwr Krist ab etɛɛ anɛɛ luw em igbr in ab, aɛke ubr Nyam ec'abusu a ek'igbm Krist luw em a nawɛ.†

¹³Leɣɛ ek'ec ab em,

ɔny eel aɣɛ ek'uw abɛ em ɔny e sikpl a nuɣ af

lele likr eke wel ubrm ɔny es,

ke eel Nyam any uwm esel ab ab sosiem.

Kɔ leɣɛ na em a, Nyam ɔɛ ɔny anɛɛ owr Krist ab

etɛɛ l'ap ey, ey ec'ow ɔbr a feɣ.

¹⁴Ey e labm e s'ɔny e lel a ek'am ok ey ow af,

ke in em e sol ek'anɛ a am ɔb ey low a,

n'ɔny li tetɛ es.

Etɛɛ ni ɛɛɛ ow l'ɔb ow ecigbrɔ olikɛ af yogɛ.

¹⁵Eben eke Nyam ɔny es ew feɣ

lele abusu feɣ eke wel éknm a e lec oc es ana;

etɛɛ li kok wel sos keskes dedeku em,

l'ot wel ese sobel em esel af,

Jim ec'any eb ec'agɛ ek'am us jam ab em.

¹⁶Ow sosiem, kɛ yebr eɣɛ kaka feɣ ki cak ɔny, ɔny ec'ob eke b'ijr oglog b'egɛɛ ab em, ses gbegbl e leɣɛ ec'ɔsu sosiem, awl owr e b'eli ey ɔkm ec'es gbegbl lele nenegɛ e leɣɛ ec'ɔsu owi em ab. ¹⁷Ów amua am yeɣm low tasi a eke b'ow ow a, kɔ el -l'elm low tasi a. Low tasi a el Krist. ¹⁸Eɣɛ kaka itm eke k'edɛɛ ɔny any eb. M'am tutr aɣɛ a eke b'is es ew ekekey **af** erm esel ec'any af igɛ el nuɣ a e low, -li b'ucu memm em ec'ow eke -li b'ekn a e low -n'ɔny es. -L'el aɣɛ ek'el e sow tutr a el aɣɛ em e sow tutr tasi, ow b'ɔɛ el -l'efu es, ¹⁹etɛɛ -l'akɛamn Krist ab. Ke Krist anake el sos megl e nuɣ a, in em sos megl nimum b'ɛɛɛ in ec'ob ij. In em sos ɛɛɛɛɛnel a lele mifn ab b'okr af inɛm es kikri, etɛɛ sos megl ikɛ na b'agb ese elel eke Nyam b'erur ab af.

²⁰Sica ɔny uwr Krist ab, etɛɛ wus aɛa e sabusu e lec' elm low kaka ɔny eci. Etɛɛ bla sosiem ɔny am ír eb ese emeny wus ec'agɛ ce ɔny eel af ee? Bla sosiem am eɣɛɛ ebr ek'emeny wel k'ɔɛ ɔny sol akpasu amua ese: ²¹k'òc ob na, k'ij ob na, k'itɛɛ ob na abu ee? ²²Eke wel b'ɔb nuɣ am kok el e low a, ów amua b'irm. Ow el sol lele low yeɣm ab eke aɣɛ el obi eci nuɣ em ɔny em ɔkn. ²³Tasi em a, ígɛ ob nuɣ, ís es ew likekli **af** erm esel ec'any af, íjɛ ɛ e sos megl gbɛ, wel b'ekn ów amua feɣ ese sɛwr ec'ow af. Gbɛkɔ -l'el ów ɔfr ɔfr, sos megl owi ce ow b'elum abu.

† 2.12 Rom 6.4. † 2.20 Ékn 2.8.

Ɔɔl afr ec'ow es

3 ¹Sica Krist ab anake anɛn luw em igbr a. Ow sɔsiem a, ɔɔl afr ec'ow es, yogɛ a eke Krist anɛ, ke ow el Nyam e lidr abu af a.† ²Ow akpl eke k'eb̄ar afr ec'ow ec'ermij, ow a eke k'eb̄ar wus af aɲa ec'a ec'ermij a. ³Tasi, ɔny ecar luw em, etɛ ɔny ec'owr anɛ a lɔl es Krist eke anɛ Nyam ogɛ ab em. ⁴Krist anake el ɔny ec'owr anɛ tasi a, etɛ lɛgɛ eke li b'ow l'ey ɔkm a, ɔny yeji b'ow okr ɔkm in ab etɛ in ec'anɛgbel a, ɔny yeji b'ow eɲan.

⁵Na sɔsiem a, ibir ɔny em low fɛɛ ek'el wus ec'ow ese: nfaci ij af, sikpl owi af, ow aw eke ew fefedi lele ow aw eɲɛɛ ab lele lokm sun ek'in ew ese sinyam yadɛ e nuɛ igɛ ab af. ⁶Etɛ ow ɔbr ɔbr amua na sɔsiem anake Nyam ec'erm bebl a, [b'ow ok agɛ a ek'egɛm eke k'ony in ec'elum ab af a].† ⁷Lɛgɛ ek'ec ab em, ɔny yeji ow a ek'am iir eb sikpl em a, eb̄en eke kokr ana.

⁸Kɔ jam aɲa, igɛn ow amua fɛɛ ek'el: erm bebl, erm wewe lele erm sun ab a okr es. Ke wewr lel odad ebl kpɔm kpɔm ab k'anm ɔny nɛnym eym ɔkm. ⁹K'ɔnɛn yadɛ k'ɔɲanin ɔny ɔfr em ij, aɲke ɔny ec'elel eke aan es lɛgɛ sig em a, waal elul es ese mob sus em sig af, ¹⁰etɛ ese mob sus em owr af, ewal mɛny anɛn ese eɛgɛ owr af. ɔny eci eb ir owr ab em seɛgɛ fɛɛ am otr Nyam ek'el ɔny e kok Es ab es,† yec'etɛ ke ɔtur uwr ir any ok ɔny es sos em. ¹¹Jam aɲa agɛ a fɛɛ el kpɛɛ kpɛɛ, ow ɔnym Jwif lel eɛgɛ ek'elm Jwif ab, eɛgɛ eke wɛl ubrm likr es lel eɛgɛ eke wɛl ubr likr es ab, ebr ejeci ec'agɛ lele mɛbey ab,† madu lel ewi ab. Gbɛkɔ low tasi a: el Krist ek'el low fɛɛ, ke anɛ agɛ fɛɛ ek'ub'r nawre ab em a.

¹²Nyam ɔɔsum ot ɔny eke k'eel in ec'agɛ etɛ li b'erur ɔny. Ow sɔsiem a, ow akpl eke k'ɔnɛn erm ek'erur lele ɔɔɛɛ ikɛ ab iy em gbɔɛ, erm mamn, es is ec'erm, erm frɔɔɔ lele low eku ec'erm ab. ¹³Ɔgɛɛ eɛgɛ eɛgɛ ec'elel eke anɛn a ebr ke aparir low yeji, sakp sakp fɛɛ ek'ony em ec'egɛ nyam b'ow ɔny low lawl ab a. Ow it eke k'aparir low ese elel eke Es Kɔɔkɔ ap ɔny ab af.† ¹⁴Etɛ low eke ki kokr tasi a el erur eke k'ɔnɛn ɔny ɔfr em a, aɲke erur el low eke b'ony agɛ okr af. ¹⁵Ke Krist ec'erm es ey a nyimn ɔny ec'erm a; tasi em a, erm es ey ikɛ na em anake Nyam eɲɛ ɔny eke k'okar af eel nyam ese sos meɛl nyam coco af a. Seɛgɛ fɛɛ ɔɲan in bia. ¹⁶Ke Krist ec'odad ebl a, eɲɛn usu ɔny ec'erm ab em in ec'ob ɔny a fɛɛ ab. Yɛgm̄nin low ke ɔmanin ow ɔny ɔfr em sɛwr fɛɛ em. Elul Nyam bia ɔny ec'erm fɛɛ em, eɲɛn selu, eɲɛn Nyam e seɛ ejeci lele seɛ eke Abɛ Lala† b'ɔɛ ɔny ab ab. ¹⁷Low fɛɛ eke bi kokr oglog bi dadr ab em, kɔkr Es Kɔɔkɔ Jesu e nin em, ke in em elul Es Nyam bia.

† 3.1 Selu 110.1. † 3.6 Kolɔs eyɛ eci silel esig beb em a, wɛl eɲɛnm sodad ek'anɛ ob na [...] ec'araɲn a. † 3.10 Nuɛ Ɔb 1.26. † 3.11 mebey: agɛ eke wɛl am eɲɛ mebey lel na em a, el agɛ eke wɛl b'ɛɲɛ Siyital, ke ir eb Okij lbr ec'afr em a, ke agɛ em ec'eb ir owi em, anɛ jam nɔnɔ. † 3.13 Matie 6.12-14. † 3.16 Efes 5.19-20.

Elel eke kretienel k'ir eb af okr em

¹⁸Ɔyɔw, ɔny, isr es ɔny ecɛl ec'any af, esɛ elel ek'ow it eke ki kokr Es Kɔtɔkɔ ec'any af ab af.

¹⁹Ɔyɔw ecɛl, ɛrurir ɔny eyel ke k'ɔnymn el lokm yony em.

²⁰Ey, ɔny agŋ ek'ew ɔny a ec'elum low low fɛŋ em, aŋke ow el low eke Es Kɔtɔkɔ b'erur.

²¹Ey esɛl, k'ijar ɔny ec'ey a gbre, yec'ɛtŋ ke sos k'ɔwm el es.

²²Madu, low low fɛŋ em ɛlumɔn ɔny e wus af aŋa eci es ew esɛl a. Ow elm eke -li b'ew ɔny nyamɔn af cɛ ki kokmɔn el e lís e low mɛwl em, yec'ɛtŋ ke -l'aw ɔny. Kɔ ɛlumɔn el erm nyam em tasi, elum ek'ɔnyɔn Es Kɔtɔkɔ ec'a sosiem. ²³Juma fɛŋ eke bi kokr a, kòkr erm nyam em, esɛ Es Kɔtɔkɔ eci juma ɔny am kokr af, ke ow k'élm esɛ agŋ ec'af. ²⁴Ow sosiem a, madu, ɔkan eke Es Kɔtɔkɔ b'ow ɔŋ ɔny ow ec'ob ap, ob ap a eke l'ɛdŋn l'ew in ec'agŋ es a. Tasi em a, Es Ew Es a ek'am kokr in eci juma a, in l'el Krist. ²⁵Gbɛkɔ ɛgŋ yec'ɛke am kok low ŋuŋ a, b'ow ɛgŋ yec'ek'el in ec'a, esɛ elel eke li kokr low ŋuŋ ab af, aŋke Nyam eci low eke b'ow kok ab em, li k'ow li jɛjm agŋ es.

4 ¹Agŋ eke el madu eci es ew esɛl a, kòkr ɔny e madu a e low nɛnyembri nyam em, ke ŋkopɛ k'ánm em. Ke ɔkan ek'ɔny yeji ɔnyɔn Es ew es nyam ek'anŋ afr.

Ów ɔm

²Sɛgŋ fɛŋ àŋŋn Nyam ŋɔŋn em, ke ɔny e Nyam e bia eke b'ɔŋn Nyam ŋɔŋn em a él erm ew em. ³Nyam ŋɔŋn ab em, ey yeji ŋɔŋan ey eci, yec'ɛtŋ ke Nyam kók s'ɛŋn abusu s'ɔmun in ec'odad ab es, ke si dád Krist eci lís e low eke lɔl es a. Tasi em a, low na eke lɔl es a sosiem anake m'anŋ sobel em a. ⁴Ŋɔŋan Nyam yec'ɛtŋ ke m'ɔtu m'otar odad a akr ayl, ok agŋ es sos em, esɛ elel ek'ow it eke mi ki kok ab af.

⁵Àan es nuŋ em ɔny em agŋ ek'uwm Krist any a e lís, ke abusu fɛŋ eke b'ɛru ɔny es a k'írmmn. ⁶Ke sɛgŋ fɛŋ ɔny ec'odad ebl él amamn, ke mok àŋŋ em, ke uwr any dádɔr ɛgŋ fɛŋ odad esɛ elel ek'ow it ab af.

Esŋn es abal el

⁷Erur em ec'ey lisijim Tisik,[†] abu elum es nimamn ek'el em lawl Nyam e juma kok ab em, b'ow ɔŋ ɔny em e lís ec'amani fɛŋ. ⁸M'am erm'n tasi eke li k'ow li dad ɔny ey e lís ec'amani, ke l'átr ɔny sos es yeji. ⁹Onesim[†] ek'el ɔny em ec'ɛgŋ, ke el erur em ec'ɛgŋ lisijim a anake am ew'l a. -Li b'ow -l'ɔb ɔny ów a fɛŋ ek'am ey aŋa a ec'amani. ¹⁰Aritak[†] ek'anŋ sobel em em

[†] 4.7 Tisik: Ob Kok 20.4; Efes 6.21-22; 2 Timote 4.12; Tit 3.12.   [†] 4.9 Onesim: Filemɔ 10,15.

[†] 4.10 Aritak: Ob Kok 19.29; 27.2; Filemɔ 23 Mark: Ob Kok 12.12-25; 13.13; 15.37-39.

Barnabas: Ob Kok 9.27; 11.20,30.

ab a, am esɛn ɔny, eben neny nyam Mark ek'anɛ esɛ Barnabas e lisijim af a, in yeji am esɛn ɔny. (Mark ec'a, ikɛn anym irir in e lís e low. Eke l'ow ɔny ogɛ yogɛ, èbr ir sɛnyn sɛnyn.) ¹¹Igɛ a eke wel b'ɛsɛ Jesu ke wel b'ok en es Justus a yeji am esɛn ɔny. Jwifel ek'ɛgɛ Krist e low eb a, el em a, agɛ nyahan na cɛ anake am kok juma em ab Nyam e gbɛɛgɛbi usu a ec'a. Etɛ -l'atr'm sos es nɔnɔ ligbɛl.

¹²Epafras,† ek'in yeji el ɔny em e nyam a, am esɛn ɔny; Krist e libɔwi na sɛgɛ fɛɛ b'atr sos es nɔnɔ Nyam ɔny eci, yec'ɛtɛ ke ɔtur inymn es kikri, ánnɛ esɛ agɛ ek'agb ɔmn em, ke bɛbm sos eke ki kok low fɛɛ eke Nyam b'erur ab af. ¹³M'ɔtu eke mi k'ij in e nuɛ af e danɔ low na eci: li b'ij gbɛ nɔnɔ ɔny lele Laodise ec'agɛ lele Iyerapolis† ec'agɛ a ec'ab. ¹⁴Luk† ek'el erur em ec'ɛy lawl ke el sɛkp kok es lele Demas ab am esɛn ɔny.

¹⁵Èsɛnnin ey lisijimɛl ek'anɛ Laodise a, lele ey lisijɔw Nɛnfa lele Nyam ec'agɛ eke b'as luku in ec'akɛ ab ab ɔnɛ ey. ¹⁶Sica lɛgɛ eke b'awal lɛl na ba ow b'uwr a, kókr elɛl eke ki kokr ke wel ɔtu awl Laodise eci Nyamɛl ab em yeji. Ke ɔny yeji áwal yec'a eke b'ow anɛ el ogɛ a ow a. ¹⁷Ow ec'uwr em a, dàdr Arkip† kok Es Kɔtɔkɔ e juma ek'abul il a sɛnyn sɛnyn.

¹⁸Em Pɔl, em obi ec'abu em mi nɔn esɛn na lɛl na ec'uwr em. Sica k'ijal es eke m'anɛ sobel em.

Ke Nyam ec'ɔwrɔ a ánnɛ ɔny af.

† 4.12 *Epafras*: èkn 1.7. † 4.13 *Laodise lele Iyerapolis ab*: el eb yony ek'ir titm Kolɔs.

† 4.14 *Luk*: 2 Timote 4.11; Filemɔ 24. † 4.17 *Arkip*: Filemɔ 2.